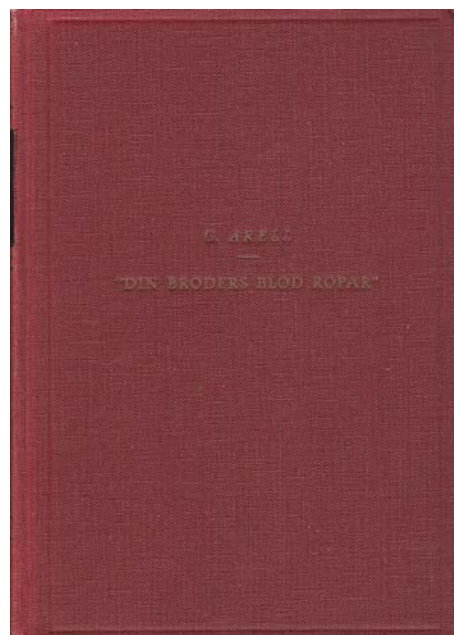

**G. Arell, "Din broders blod ropar", Svenska
Missionsförbundets Förlag, 1935**

Boken beskriver de våldsamma händelserna i Östturkestan, särskilt vid missionsstationen i Jarkend under revolutionstiden 1934-1935 då muslimska ledare reste sig mot den kinesiska ockupationsmyndigheten. Upproret vände sig också delvis mot missionärernas närvaro och deras verksamhet. De ansågs stå kineserna nära. Ett dödsoffer krävdes då en av de inhemska kristna, Habil, dödades. Därav bokens titel.

Boken är författad av de i Jarkend närvarande missionärerna tillsammans, men sammanställd av Gustaf Arell. Vid ett tillfälle var tre av de kvarvarande missionärerna, Gustaf Arell, Rickard Nyström och Gunnar Hermansson nära att bli avrättade. Här följer ett utdrag från sidorna 78 - 82 som beskriver vad som hände.

Sammanhanget är att Jarkend tagits över av upproriska grupper och att man beslagtagit mediciner på missionsstationen. Dessutom har de tre missionärerna tagits tillfånga.

Slutligen kallades vi till det rum, dit man fört de beslagtagna medicinerna, och Nyström fick för Abdulghani redogöra för medicinernas användning, varvid det visade sig, huru fullständigt okunnig Chotanläkaren var ifråga om detta. Ett par vesirer sökte teckna ned de givna upplysningarna.

Plötsligt hördes ett par kraftiga trumpetstötter. Det var signalen till att soldaterna skulle samlas på borggården. Det dröjde ej länge, förrän emir Abdullah omgiven av en mindre livvakt trädde in i rummet. Han var klädd i purpurfärgade sammetskläder och bar en vit turban. Hans ögon blixtrade av vrede, och han höll en näsduk för näsan, som om han varit rädd för att inandas luften av de otrogna. Vi stego upp och hälsade artigt och sågo undrande på honom. Utan att besvara vår hälsning gick han fram till det skåp, i vilket medicinerna placerats.

»Vilka av dessa äro giftiga, frågade han och sneglade åt medicinerna.»

»De äro alla mer eller, mindre giftiga».

»Med vilka är det människor dödas?»

»Vi använda dem alla till nytta och icke för att döda».

»Men vilket slag är det, som fort dödar en människa?»

Nyström visade honom strykninflaskan.

»Så litet! Hur mycket fordras det för att döda en människa», skrek han.

»Det kan jag ej med bestämdhet säga».

»Varför vet ni inte det?»

»Emedan jag aldrig använt medicinen för det ändamålet».

Därpå framställde han några frågor angående de narrotiska medicinerna och ville veta, hur lång tid det tog för att söva en person.

»För hit en tjuv!» befälde han.

»Är detta all medicinen?»

»Ja det är allt, vad ni begärde».

Sedan han beskyllt oss för att ha lämnat medicin till kineserna, röt han till: »Ni torde anse mig vara obetydlig, men tro ej, att jag är rädd för att döda er. Ni ha predikat och förstört vår religion och vårt folk. Ni äro religions-tjuvar, och enligt vår lag skola ni dö. Det är vår plikt att döda er. — Grip och för hit de fyrtio tjuvarna! (Härmed åsyftade han de kristna). Ut med er! Bind dem!»

Det blev en stor rusning ut på gården. Hermansson, som stod närmast dörren, drevs först ut, slogs till marken och fick åtskilliga sparkar av soldaterna. Arell och Nyström kommo efter. De senare fingo ett par kraftiga sparkar av den rasande emiren. Soldaterna bildade vakt runt gården, och de, som stodo främst, rusade fram och omringade oss. Emiren skyndade fram, ryckte av Nyström solhjälm och slog honom i huvudet med den, så att den gick sönder.

Därpå gick han till Arell, slog honom i huvudet och tog från honom hans glasögon. Våra händer bakbundos med det rep, soldaterna fått på missionsstationen för medicinlådan. Emiren grep hårt om sitt gevär. Därpå tog han ett svärd och lyfte det mot Nyström, färdig att hugga till. En av emirens närmaste män, Tursun Niaz från Goma, som stod framför Nyström, utbrast i detsamma. »Nu må du få ditt straff!»

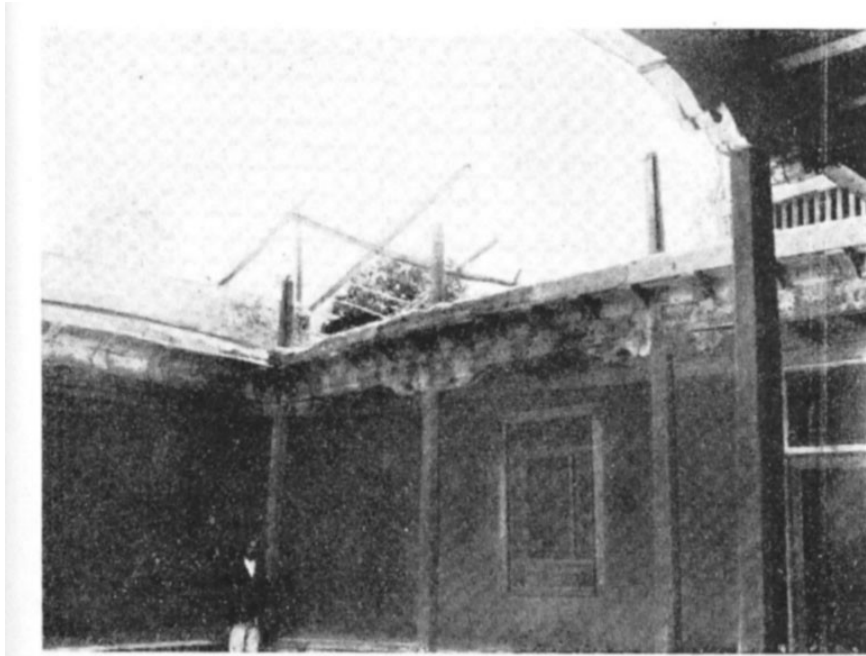
Då trädde emellertid de brittiska aksakalerna fram och bådo för våra liv. Så småningom lyckades det dem att få emiren med sig till ett angränsande rum för att överlägga om återkallande av dödsdomen.

»Låt dem ej tala med varandra», sade soldaterna och drogo oss till var sin stolpe, där vi fastbundos. De drogo till repen så hårt, att det blev djupa märken vid handlederna och på överarmarna. Sedan vi blivit bundna, uppstod bland soldaterna en gravlik tystnad. Det var en underlig syn att se dem uppställda runt gården, beväpnade med gevär, svärd och klubbor. En stor del av dem voro klädda i scharlakansröd uniform och röda turbaner. Tre bödlar trädde fram och ställde sig framför oss med sänkta gevär. Framför dessa stod en soldat med lyftat svärd för att giva tecken, när de skulle fyra av.

Det var underliga minuter, och många tankar genom strömmade våra hjärnor.

Skulle våra liv ändas på detta sätt? Skulle vi icke ens få säga farväl till dem, som stode oss närmast i livet? Huru skulle de kunna bära detta hårda slag? Tänk om våra vänner i Sverige såge oss nu! Det skulle blott behövas ett kompani svenska soldater för att driva dessa klubbmän på flykten. Men tid och rum skilja oss åt. Men varför önska

något sådant? Kristus gav ju sitt liv för mig, varför skulle icke jag då giva mitt liv för honom. Men är jag värdig att bliva martyr? Skall jag kunna uthärda det som nu hotar mig? — Men det går nog snart över. Ett skott och ett slag

Stolparna, vid vilka missionärerna bundos.

Foto: G. Arell.

av den där stora, knotiga klubban, som soldaten, vilken står mig närmast, håller i sin hand, och allt är slut.

Kallsvetten sipprade fram, och en besynnerlig matthet inställde sig. Man bara önskade, att de skulle handla raskt. Alla soldater stodo tysta och högtidliga. Det tycktes, som om stundens allvar gripit dem alla. Efter en halvtimmes tid kom en man med bud om att vi skulle frigöras. Vi

blevo genast lösta, varpå vi fördes in i det rum, från vilket vi blivit utdrivna.

De förutnämnda brittiska aksakalerna jämte aksakalen från Goma, som just anlänt därifrån med upprorstrupper, kommo nu tillbaka från emiren för att meddela resultatet av deras överläggning. De hade order att sammanfatta emirens dom i en skrivelse, som av oss skulle undertecknas. Det var emellertid svårt att få någon att avfatta skrivelsen, emedan de ansågo det vara förenat med en viss risk. Sedan de sökt en stund, fingo de fatt på en skrivare från staden, som skrev efter Goma-aksakalens diktamen. Skrivelsen innehöll följande: »Efter att ha intagit Chotan, Goma, Karghalik och Poskam har emir Abdullah för tre dagar sedan anlänt till Jarkend. Svenskarna ha under denna tid icke besökt honom. Dessutom ha de lämnat två lådor medicin till kineserna. Då de blivit dömda till döden och stodo färdiga att avrättas, framträdde de brittiska aksakalerna Abd-ul-Hamid och Rehim Bachschi Baz och bådo för deras liv. Efter överläggning har emiren gått med på denna vädjan under följande villkor: att missionärerna överlämna sina gårdar med alla inventarier till Hukumet Islamia samt inom åtta dagar lämna landet via Gilgit».

Särskilt betonades, att vi ej finge taga färden över Kaschgar.

Avfattandet av skrivelsen tog rätt lång tid i anspråk, varför det under tiden blev mörkt. Rummet upplystes svagt av en lampa, som brann på bordet framför skrivaren. Plötsligt hördes knallen av ett skott som överröstade sorlet av soldaterna. En av oss ryckte till och utbrast: »Det måste väl icke vara någon av de våra, som föll?»

* * *